

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om tilskud til den landøkonomiske konsulentvirksomhed.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 124) findes i tidenden sp. 4613, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 577).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Kiropraktisk behandling).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 86) findes i tidenden sp. 3268, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 587).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagets over-

gang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Karen Thurøe Hansen (KF):

Når dette lovforslag om nogle dage, så vidt jeg kan skønne, bliver lov, kan man ikke sige, at det ikke er blevet både grundigt og omhyggeligt behandlet såvel her i tinget som hos de interesserede organisationer og myndigheder. Det kan vi kun være tilfredse med i mit parti. Der skal være tid både til overvejelse og besindelse, når der tages nye skridt eller indføres nye regler i forbindelse med patientbehandlingen her i landet.

Med hensyn til kiropraktisk behandling er der da også kun taget ét skridt ad gangen. I 1963 nedsatte den daværende indenrigsminister et udvalg, der skulle undersøge de forskellige sider af kiropraktorspørgsmålet. I 1969 afgav udvalget betænkning, og kort derefter vedtog sygekasserne at yde tilskud til kiropraktisk behandling efter lægehenvi-

ning. Ganske vist fik denne beslutning ikke større betydning, fordi lægerne vægrede sig ved at henvise deres patienter til en sådan behandling; men at der hos befolkningen var og er behov for kiropraktisk behandling, fremgår dels af, at Fortsættelsessygekassen Danmark længe har ydet betaling til kiropraktisk behandling, uden at der forelå lægehenvi-
ning, dels af, at mange benytter sig af denne ordning, ligesom mange henvender sig direkte til en kiropraktor og dermed selv betaler for behandlingen.

Nu tages der altså et nyt skridt, nemlig at der ydes tilskud til kiropraktisk behandling ved kiropraktorer, der er godkendt af Dansk Kiropraktor-Råd, selv om der ikke foreligger henvisning fra en læge.

Ganske vist drejer det sig kun om tilskud til 4 behandlinger samt en enkelt røntgenundersøgelse om året pr. patient, men det finder vi ganske rimeligt under hensyn til landets stramme økonomi.

Det er klart, at vi i det konservative folkeparti ikke er upåvirkelige af de argumenter, vi har hørt fra såvel læge- som anden side, og derfor kan vi også tiltræde, at der indføres og ved overenskomst sikres den underretningspligt, som kiropraktoren skal have over for patientens egen læge, således at denne til hver en tid kender patientens nøjagtige sygdomsbillede.

[Karen Thurse Hansen.]

Derfor kan vi også gå ind for revisionsbestemmelsen på de 2 år, så der er tid til at drage de nødvendige erfaringer.

Det konservative folkeparti kan således anbefale lovforslagets overgang til tredje behandling. Vi gør det i forvisning om, at vi hermed yder støtte til en behandlingsmetode, som større og større dele af den danske befolkning kræver adgang til, og at vi samtidig udøver en retfærdighedshandling over for de mennesker, der hidtil har været afskåret fra at få tilskud til denne behandling, fordi de ligger under en vis indtægtsgrænse.

Bertel Pedersen (S):

Udvalget har haft forslaget til en meget grundig behandling, og udvalgets medlemmer med undtagelse af fremskridtspartiets to repræsentanter i udvalget indstiller forslaget til vedtagelse. Dog skal det bemærkes — det står også i betænkningen — at fremskridtspartiets to repræsentanter ikke dækker hele deres gruppes indstilling til dette forslag.

I betænkningen præciseres bemærkningerne til lovforslaget om, at tilskuddet i en forsøgsperiode begrænses til maksimalt én røntgenundersøgelse og 4 behandlinger pr. patient inden for en 12 måneders periode.

Derudover er der i samråd med ministeren opnået enighed om, at der skal indføres en underretningspligt til patientens alment praktiserende læge om diagnoser og den behandling, kiropraktoren gennemfører. Jeg vil regne med, at når den overenskomst skal skrives, vil man kun medtage de langvarige behandlinger, således at alle de kortvarige, øjeblikkeligt opståede ryglidelser, som behandles i løbet af en halv time eller noget i den retning, hvorefter manden går på arbejde, bliver undtaget fra anmeldelsespligt. Derved sparer man en masse papir. Samtidig går jeg ud fra, at underretningspligten i hvert fald kun kommer til at gælde for den forsøgsperiode på 2 år, man har fastsat. Når den periode er udløbet og man skal forny ordningen, må man også rationalisere på det område.

Tilskud kan kun ydes til kiropraktorer, der er godkendt af Dansk Kiropraktor-Råd. Den ordning vil vel være meget betryggende for de patienter, som skal behandles hos kiropraktor.

Jeg er ikke i tvivl om, at det lovforslag, vi nu gennemfører, vil blive til gavn for en stor del af befolkningen, som under udførelse af deres arbejde udsættes for lidelser, som en kiropraktisk behandling kan afhjælpe, sådan at sygeperioderne begrænses. Derved sparer man mange millioner kroner i sygedagpenge; og hvad der ikke mindst er vigtigt: disse mennesker kommer hurtigere ud i produktionen igen, sådan at vi forøger produktionen af varer, som vi sælger til eksport, hvorved der skaffes valuta til landet for millioner af kroner. De, der er skeptikere i dag, tror jeg bliver nødt til at revidere deres opfattelse. Det er min mening, at dette lovforslag vil vise sig at være samfundsgavnligt, sådan at når forsøgsperioden er udløbet, vil den blive afløst af en permanent ordning.

Socialdemokratiet indstiller lovforslaget til vedtagelse og vil anbefale, at det får en meget bred tilslutning fra folketingets medlemmer.

Gunner Baunsgaard (RV):

Jeg skal ganske kort sige, at vi fra det radikale venstre kan tilslutte os lovforslaget, som det nu foreligger, med de bemærkninger, der er nedfældet i betænkningen. Der er enkelte medlemmer, som ved tredjebehandlingen ikke vil medvirke, men vi kan ellers fra det radikale venstre tilslutte os.

Kurt Brauer (SF):

I modsætning til den socialdemokratiske ordfører tør jeg kun håbe på, at gennemførelsen af denne forsøgsordning vil vise, at vi bliver nødt til at indføre ordningen permanent. Jeg tør kun håbe. Udvalgsarbejdet giver mig ikke grund til andet. Jeg må også meget håbe, at ministeren kan bekræfte, at der er tale om en forsøgsordning, og at vi skal se på sagen igen i folketinget, når forsøgsperioden er udløbet.

Endelig vil jeg gerne stille det spørgsmål til ministeren, om ministeren kan bekræfte, at den underrettelsespligt, som kiropraktorerne nu får, er at sidestille med den underrettelsespligt, som speciallæger er undergivet, således at vi kan gå ud fra, at de almindeligt praktiserende lægers lægeløfte nu også omfatter en stillingtagen til de rapporter, de får hjem fra kiropraktorerne om, hvad kiropraktorerne har stillet af diagnose,

[Kurt Brauer.]

samt hvilken behandling kiropraktorerne har iværksat over for de sygdomme, som de påstår er til stede hos patienterne. Det er nemlig rygtevis kommet mig for øre, at man kunne tænke sig en opsamling af rapportafgivning fra kiropraktorerne, således at man en gang om året eller en gang i kvartalet samlet kunne sende til de forskellige familielæger, almindeligt praktiserende læger, en rapport over, hvordan man havde haft det med sine patienter. En sådan ordning ønsker jeg ikke. Jeg tror, det er uhyre vigtigt, at vi får den almindeligt praktiserende læges ansvar præciseret i disse sager. Får vi det, er der ingen tvivl om, at denne forsøgsordning vil være gavnlig i opklaringsarbejdet med hensyn til, hvorledes kiropraktik i fremtiden skal praktiseres i Danmark.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Jeg skal på flertallet af kristeligt folkepartis gruppes vegne anbefale lovforslagets overgang til tredje behandling. Jeg vil gerne have lov igen at understrege, at for os er det meget vigtigt, at ingen af økonomiske grunde må blive hindret i at komme til en kiropraktor. Som det er i dag, kan folk, der har råd til det, jo bare gå derhen. Vi må sikre, at også gruppe I-sikrede har ret til at komme derhen. Derfor mener vi, at det, vi har fået lavet nu, må kunne virke tilfredsstillende. Vi mener også, at vi på længere sigt må søge at få afklaret forholdet mellem læger og kiropraktorer, også ved at være med til gennem loven at sikre kiropraktorerne en bedre uddannelse, sådan at vi måske til sin tid kan gå ind for en mere permanent ordning.

Gede (FP):

Jeg synes lige, jeg vil understrege, at der er ikke tale om, at vi i fremskridtspartiet ikke mener, kiropraktorerne kan gøre betydelig gavn; der er heller ikke tale om, at vi ikke ønsker, at denne sygdomsbehandling skal være lige så fri som al anden sygdomsbehandling. Når fremskridtspartiets med-

lemmer af udvalget er gået imod forslaget, så skyldes det, at vi her indfører noget ganske, ganske nyt. I samme samling, hvor vi har autoriseret tandplejere, som er under den højeste grad af kontrol fra sundhedsautoriteternes side, giver vi kiropraktorerne ret til at praktisere og sende regningerne til offentlige kasser uden at have nogen som helst kontrol med kiropraktorernes uddannelse eller med deres virksomhed.

Der er jo kommet svar fra kiropraktorforeningen i dag vedrørende den pligt, kiropraktorerne skulle have til at give meddelelse til de praktiserende læger, og de svar, der er kommet, er i hvert fald alt andet end imødekommende.

Hvis jeg for mit eget vedkommende skulle sige noget om dette forslag og den foreslåede forsøgsperiode, så skulle det gå ud på, at jeg ville bede ministeren om at benytte denne forsøgsperiode til at forsøge på i højere grad at få kontrol med, hvem der er kiropraktorer, hvad deres uddannelse dækker, således at de i højere grad kommer til at falde ind i det almindelige billede, således at deres uddannelse og deres virksomhed er underkastet nogenlunde den samme kontrol som alt andet personel i sygdomsbekæmpelsen.

I øvrigt er det rigtigt, som det blev sagt af den socialdemokratiske ordfører, at der absolut ikke er enighed om dette spørgsmål i fremskridtspartiets gruppe. Jeg vil tro, cirka halvdelen vil stemme for lovforslaget til sin tid.

Hermed sluttede forhandlingen.

§ 1, ændringsforslaget om en ny affattelse af § 2 og § 2 i den ændrede affattelse vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om offentlig sygesikring. (Befordringsgodtgørelse og bortfald af statsrefusion).

(Første behandling af lovforslaget (nr. 122) findes i tidenden sp. 4681, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 669).

Der var stillet 2 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Inge Fischer Møller (S):

Ved førstebehandlingen af dette forslag her i tinget den 2. april i år udtrykte jeg på socialdemokratiets vegne betænkeligheder på visse punkter, til trods for at forslaget indgik som et led i de tidligere indgåede forlig. Under udvalgsbehandlingen er vore betænkeligheder dog blevet tilgodeset, og vi kan gå ind for forslaget. Afslutningsvis vil jeg dog ikke undlade at understrege, at problematikken omkring børns muligheder for tilstrækkelig lægehjælp fortsat vil have socialdemokratiets store bevågenhed, og vi vil følge udviklingen. Skulle det vise sig, at det ikke går, som vi finder rimeligt, vil vi vende tilbage til spørgsmålet.

Med disse ord vil jeg på socialdemokratiets vegne anbefale, at forslaget overgår til tredje behandling.

Ib Andersen (FP):

Fremskridtspartiet kan i det store og hele tilslutte sig lovforslaget. Det drejer sig om begrænsninger af godtgørelser i forbindelse med transport til og fra læge og sygehuse for en række personer, som nok kunne finde andre transportmuligheder end de skatteyderfinansierede. Ved gennemgang af lovforslaget vil man se, at besparelserne er på ca 10 mill. kr., samtidig med at de grupper i samfundet, som man må finde har det største behov for transportmuligheder, ikke bliver ramt. Jeg tænker på folke- og invalidepensionister m. m.

Der må efter den gældende lov have været tale om en stor gruppe, der, om ikke har misbrugt ordningen, så dog har foretrukket at lade det offentlige betale i stedet for selv at sørge for befordringen. Vi har set eksempler på, at folk, der for at spare staten for udgifter selv har transporteret deres ægtefælle til behandling i eget køretøj, har fået at vide, at det skulle de så sandelig ikke selv betale, de kunne få refunderet de udgifter, som de har haft i forbindelse med transporten. Vedkommende har ofte stået uforstående over for denne rutten med statens midler. Men hvem siger nej til at få stukket nogle tikronesedler i hånden?

Vi mener dog — det har vi givet udtryk for i en mindretalsudtalelse i betænkningen — at kørselsudgifter til læge og hospitalsbesøg kun bør refunderes over skatteydermidler efter trangskriterier i henhold til forsorgsloven, senere den sociale bistandslov. Men da forslaget er et skridt i denne retning i forhold til gældende lov, vil fremskridtspartiet indstille det til vedtagelse.

Ebba Strange (SF):

Som det fremgår af betænkningen, går SF imod det foreliggende lovforslag. Vi udtalte allerede under første behandling vor skepsis med hensyn til at fratage gruppe I-sikrede personer, bortset fra pensionister, den ret, de havde erhvervet sig til fribefordring til lægebesøg. Udvalgsarbejdet har ikke overbevist os om rimeligheden i at opretholde forslaget. Vi har ikke fået beviser for, at der sker særligt misbrug. Det kunne måske have givet en vis berettigelse af lovforslaget. Tværtimod synes de oplysninger, vi har kunnet skaffe os, at vise, at misbruget er sjældent og af meget begrænset omfang. Naturligvis må et samfund som vores have råd til et begrænset misbrug.

Når vi vender os mod forslaget, skal det også ses i et videre perspektiv. Det er et led i nogle sparebestræbelser. Fordi vi har fået råbt katastrofealarm om de offentlige udgifter, bliver vi nu bedt om at vedtage en lov, der i alt giver en besparelse på maksimalt 10 mill. kr. — en dråbe i havet på et svimlende budget, men mange penge for dem, ydelsen bliver frataget.

Hvem er det så, lovforslaget rammer? Det er de gruppe I-sikrede. Ganske vist har man friholdt pensionisterne, som er den gruppe,